

F O A I E

pentru

mințe, inimă și literatură.

№. 13.

Luni, 31. Martie

1847.

Адаос ла артикълъл анти-скіаѣл.

Еѣ съѣтвекъ, ка дѣ десватері пичі о-
датъ асѣпра персоанеі съ пѣ не скълъм
кѣ ворбе дѣфрѣнтътоаре, чі пѣмаі асѣпра
аргѣментелор, че дакъ саѣ дѣвинсѣ, ші
персоана дѣ дѣвинѣереа са чеа маі дѣ-
пайнте трече дѣ чеасталалтѣ. Кѣ а фі о-
тѣл де ачеаѣта саѣ де алтѣ дѣвинѣере,
пѣ атърпѣ дела воеа са, чі дела аргѣмен-
те, чел дѣвинг аша. Прекѣм ші анти-ро-
тѣнѣл, тѣкаркѣ е доарѣ де пашѣре ро-
тѣн, дарѣ дакъ дѣксѣл ва фі дѣвѣдат дѣ
Рѣсія, ва фі четіт пѣмаі історіі, че не ро-
тѣні дѣ пѣвлікѣ де дакі саѣ славі рома-
нізаці, ші дакъ дѣксѣл пѣ ва фі щінд лѣ-
віле латіна, італіана ш. а., прекѣм се ве-
де, кѣ пѣмаі молдовенеѣе, рѣсеѣе ші гре-
чеѣе ар щі, пѣі тіраре, кѣ дѣксѣл есте
де ачеа пѣрере, ші кѣткѣ ші ворбе кѣрат
ротѣнѣщі ле зіче а фі даче, прекѣм ші
ворѣа: грѣескѣ е де о рѣдѣчінѣ кѣ ворѣа
латінѣ: гаріо, саѣ гаріеско, ші сѣ тот
де о дѣсетпаре. Ва ші не ворѣа магіа-
рѣ: хелеѣеѣ, лак де пещі, саѣ пескѣріе
о зіче а фі ворѣл дачікѣ. Ші аша фінд
ел де ачеа пѣрере, кѣ лѣмѣа поаѣтрѣ е
де рѣдѣчінѣ слаѣл, кѣ дрептѣл аѣ рідікат
кѣвѣнт дѣ пѣвлік асѣпра ачелора, каріі

рѣтѣческ латінізнд лѣмѣа поаѣтрѣ, тѣтѣ-
дѣсе к' одатѣ, кѣ пріп латінізаѣеа лѣмѣеі
се вор латініза ші догмеле крѣдінѣеі нѣ-
стре. Дѣн ачест пѣнт дарѣ сокотінд не
анти-ротѣнѣл, п'аѣ фост вреднік де дѣ-
фрѣнтат, чі де вѣіерат ші де дѣдрептат.
Нѣ персоана е де віпѣл, чі едѣкадіа, кѣ де
ар фі фост дѣксѣл крѣскѣт ка поі, іарѣ
ка поі ар сінді ші ар ворѣі. Мінѣеа омѣ-
лѣі е ка о ладѣл, дѣн карѣа пѣмаі ачеа
есе, че аѣ ші іпѣрат. Кѣдѣ ротѣнѣ пѣ-
тернічі маі пѣмаі пріп едѣкадіе стрѣінѣ
саѣ репегат, кѣт акѣм тѣлді пѣ пѣмаі сѣнт
пѣстралі, чі пісѣ токѣа контрарі. Даскаліі
стрѣіні че фѣкѣрѣ дѣн повлѣда нѣстрѣ?
Тот стрѣіні фѣкѣрѣ дѣн Костѣа Костакѣ,
Іѣпакѣ, Тодоракѣ, Васілакѣ, Іордакѣ, Ма-
нолакѣ, кѣ-
рор дакъ ле зічі не пѣмеле оріцінал прі-
міт ші дѣ кѣрділе вісерічѣщі, Константіп,
Іоан, Теодор, Васіліе, Георгіе шчл., те
дѣфрѣнтѣ кѣ тѣнѣе зікѣнд кѣі пѣмѣщі ка
не дігані. Аша ші Іапош, Гіѣрі, Міклош
ш. а. ш. а. Сѣѣрт пріп тѣіестрїі стрѣінѣ
ажѣпсерѣм ка сѣ не плакѣ пѣмаі чеа че
тіросѣ а стрѣінѣ; дѣсаш лѣмѣа поаѣтрѣ
пропѣнчіатѣ маі лѣмпѣеде, маі дѣлче, не
дѣсплѣчеа. — Нѣмаі веата плеѣе, ачел сім-
ѣѣре сѣпѣтос ал падіеі пѣ се рѣшіѣа а
зіче: Іо сѣнт ротѣн. — Адекѣ чіне крѣѣе

дѣтръ тѣрчі, тѣрк се фаче, чіне дѣтре фѣаре, фѣаръ ва фі. Жѣдекънд пе ом аша, пічі одатъ нѣ ам авѣ казъ дѣдѣствлатъ а не тѣнія пе ел, ал тѣрцісі, дакъ л'ам ведѣ, кѣі де алтъ пѣрере, крѣдінгъ ші лѣкраре, нѣ ка поі.

Ба пічі атѣнчі дѣпъ а теа пѣрере п'ар авѣ лок персонала провозіре дѣ пѣвлік, кѣнд чінева ар фі токпа кѣмпѣрат де а фаче аша; чі нѣмаі рѣстѣрпареа аргѣментелор лѣі: прекѣм саѣ фѣкѣт пріа артіколѣл антїскіаѣл фѣарте вїне, кѣт антїромѣнѣл ва фі де акѣм дѣколо про ромѣн; кѣчі аргѣментеле лѣі, кѣ каре аѣ воіт а дѣшела, вор пері ка фѣтѣл дѣ аер алѣнгат де вѣнт; ші пѣвлікѣл нѣ нѣмаі рѣтѣне пѣстрїкат де дѣвѣцѣтѣра лѣі, чі кѣ тѣлт маі таре се статорнїчеѣе дѣ ідеѣа адевѣратъ. Дакъ артіколѣл антїромѣнѣл нѣ ешеа, пічі антїскіаѣл нѣ се фѣчеа, че не тѣлці іаѣ адѣс ла маі таре конвїнѣере, адѣпѣндѣсе дѣ ел маі тоате аргѣментеле дѣпъ рѣнд крѣолоцік кѣ таре кїарїтате.

Еакъ опозїдіа кѣм фолосѣе?! Нічі одатъ сѣ нѣ пе легѣм де врео дѣвїнѣере аша, кѣт дакъ ва грѣі чїнева дѣ контра еї, сѣ фїм гата а рїдіка асѣпра лѣі пѣмоѣл ші вѣта; чі сѣ фїм гата тотдеавла а пѣрѣсі але поастре челе маі славе, маі пѣадевѣрате ші а прїмі челе дѣ адевѣр маі дѣтѣеете. Шї кѣнд сѣнт оаменїі ла а тѣта аплекаці, атѣнчі аѣ інтрат дѣ калеа пропѣшїреї: іаръ алтїнтрелеа лѣкрѣнд аратъ вї сїмѣ фанатїк шї тїрѣнос ш. а. — Адекъ пої ромѣнїї сѣнтѣм дѣвїншї прїп лїмѣва поастрѣ, прїп датѣрї історїче шї алте датїнї але поастре, кѣткѣ пої сѣнтѣм де вїдѣ, де соїѣ роман! Шї де ачеаѣта дѣвїнѣере пѣпъ атѣнчі пе вом дїне, пѣпъ

прїп алте аргѣменте нѣ пе вом дѣвїнѣе алт фелїѣ. Сѣ фїе дарѣ ертат орї кѣі а рѣсѣате ачеаѣта дѣвїнѣере, шї де ва фі дѣ старе а о рѣстѣрна, пої вом фї сѣ стѣагѣл дѣнѣслѣі. — Дѣосъ пѣпъ атѣнчі сѣ нѣ каѣ кѣ грѣѣ чѣлор де алт соїѣ шї пѣрере, пѣнтрѣкѣ пої ромѣнїї ам порнїт кѣ кѣлтѣра лїмѣвї поастре дѣ калїтате романѣ. — Шї ачеаѣта о фачѣм сїнгѣр дїп адевѣр, нѣ кѣ доарѣ чїне шїе че лѣкрѣ таре ам сѣпѣне пої дѣ лїмѣва шї соїѣл роман. Треї пѣатѣрї маї сѣнт дѣ Европа: роман, ѣрман шї слав; шї фїеѣекаре аре кѣ че а се лѣѣда; фѣрѣ маі алес ачѣст слав, дѣтре каре пої ромѣнїї шї магїарїї сѣнтѣм де соарте стрѣпльнотадї ка пѣѣе інсѣле дѣтр'о таре, кѣ нѣтеросїтатеа са прїп ідеїле панславїстїче, че се дѣсфѣшѣрѣ дѣтре дѣншїї, дѣшї пѣвед вї вїиторїѣ дїгантїк. Апої пѣатѣл ѣрман! кареле нѣ аѣ фост ка романїї, чї акѣм е чѣл маі деѣпѣтат шї маі фїлософїк дѣ лѣме, ашїѣдѣреа шї пѣтернїк. — Полїтїчеѣе сокотїнд: п'ар стрїка, де ам фї соїѣ слав, шї дѣкѣ маі вїне ар фї де ам фї соїѣ пѣтѣсѣк; дар адевѣрѣл є адевѣр; ел пе фаче ачеаѣ че сѣнтѣм. Нічі о полїтїкѣ шї пічі о сїлѣ нѣ маі поате рѣпе шї пімічі фїле історїеї тѣртѣрїсїтѣре пѣнтрѣ романїтатеа пѣстрѣ, пічі о конфѣсїе вавелїкѣ нѣ пе маі пѣте лѣа лїмѣва пе кареа о ворѣм шї фортеле еї челе кѣрат романїче, каре се пѣстрѣазѣ де треї мїї де анї. Кѣ тѣте ачѣстеа нѣ е казѣ де а вѣжѣкорї, орї а пе фѣрї дѣштѣнеѣе де алте попѣрѣ, кѣ тѣте аѣ шї вѣне шї славе.

Апої антїромѣнѣл кѣ темереа са ачеаѣ, кѣ прїп латїнїзарѣа лїмѣвї поастре нї се вор латїнїза шї догѣмеле крѣдїндеї

поастре, вѣдеще: къ Дса къ тóтъ щіица са теологикъ ші каноникъ се теме, къ пѣртеле деспѣрдіторіѣ ал кѣмплітеі ші днвершнлатеі дѣштѣніі днтре бисеріка рѣсѣрїтеанъ ші апсепанъ пѣс ші днгрошат де атѣтеа веакѣрї ар фї дн перїкол де а се рѣствѣрна прїи 20 де літере, кѣнд ел нѣ с'аѣ пѣтѣт нїчі тѣкар сѣпдіа къ сѣте де томѣрї скрїсе ші пѣблїкате. Аѣ нѣведе Дса че бїне с'аѣ днгрїжат, ка бра ші дѣштѣніа сѣшї аївъ о хранѣ пѣрѣвѣа діітóре? Че е дрепт, авзі не апсепнї ші не рѣсѣрїтеано-знїдіі теоретїчі ешїді нѣмаї дїи пѣлверѣа школастикъ зїкѣнд: къ бисерїка рѣсѣрїтѣлї къ а апсеплї с'аѣ греака ші романа сѣпт тот де о крѣдїнцѣ, ші нѣмаї десвїпате зна де кѣтрѣ алта дн кододелецереа ші сѣпѣперѣа фрѣдаскѣ; къ челе патрѣ пѣотѣрї (пѣрчедереа дѣхлї сѣпнт нѣмаї дела татѣл, с'аѣ ші дела фїлѣ; літѣрїа нѣмаї дн пѣне фрѣштѣватѣ с'аѣ ші дн азїтѣ; пѣргаторїѣл с'аѣ локѣл кѣрѣдіторїѣ, пѣнтрѣ каре дн фантѣ ші рѣсѣрїтенїі даѣ сѣрїндаре ш. а. де ші нѣл крѣд; ші прїматѣл папї), пѣнтрѣ каре рѣсѣрїтенїі мѣстрѣ не апсепнѣ, ар фї нѣмаї арѣакѣрї теологїче, каре днкъ нѣ с'аѣ хотѣрѣт нїчі ла зн собор знїверсал (їкѣменїк), спре а се щї каре аре дрепт шї каре нѣ; прїи зрѣаре къ пѣстрѣнд шї респектѣнд рїтѣрїле шї кѣрѣїле бисерїчеціі але фїекѣреїа пѣнтрѣ сїне, знїреа н'ар фї аша греа. Ної днсъ карїі ам авѣт прїеж а конверса дн декѣрсѣл маї мѣлтор анї къ рѣсѣрїтенїі шї къ апсепнї де тóте пѣрерїле шї анѣте къ мѣлді óменї дїи клер, черчетѣнд шї днвѣцѣтѣреле лор дн теорїе, неам днкрѣдїнцат де плїи, къ де шї пѣпвоїреа ла днчепѣт, адїкъ пайте къ врео

опт сѣте де анї аѣ фост нѣмаї дн патрѣ пѣнтрї, дар маї тѣрзіѣ ачеле патрѣ с'аѣ мѣлдіт ла маї мѣлт де патрѣзечї, знѣл маї греѣ декѣт алтѣл. О мѣлдіме де даїне, рїтѣрї, канонае нѣмаї бисерїчеціі ла рѣсѣрїтенїі къ днчетѣл лѣарѣ тѣрїе де догме шї фѣсерѣ печетлѣїте къ аѣтрїсанїї. Спре довада ачестеї днтѣрїрї дескїдѣ орї каре нѣмаї правїла бисерїчеї рѣсѣрїтене, шї анѣте ромѣнїі черче едідіа чеа маї нóѣ дела 1844 ешїтѣ ла монастїреа Неамцѣлї дн Молдавіа сѣпт тїтѣлѣ де Пїдальїон, традѣс де п. проїи-мітрополїтѣл Бенїамїио дѣпѣ орїціналѣл греческ тїпѣрїт ла 1800 дн Лаїндїг шї альтѣратѣ къ традѣкїдіа рѣсаскѣ де протосїнгелѣл Неофїт Скрїбан. Ачѣастѣ правїлѣ кѣм се аратѣ шї дн прекѣзѣлтѣрїле еї, есте маї богатѣ декѣт тóте челе де маї пайте; кѣчї і с'аѣ адаос шї знеле канóне де сїнодѣл ікѣменїк пѣдлѣтѣрїте, кѣм шї тóгѣ глóта тѣлѣтѣчїрїлор фѣкѣте де Іоан Зонара, Теодор Валсамон, Алексїе Арїстїн, Анонїмѣл тѣлѣкїторїѣ, Матеїѣ Властар, Іосїф Егїптѣанѣл ш. а. дїи веакѣл ал 12леа, 13, 14леа шї маї ної, карїі не алокѣреа сѣпт кѣмпліці дн тѣлѣтѣчїрїле лор, днкът токма шї П. Скрїбан дн префацѣ зїче: „Дїи тѣлѣкїрї мѣлте маї къ н'ар фї требѣїт дн лімба нóстрѣ, днсъ м'ам темѣт але лѣса, ка знеле че шї еле аѣ лѣат тѣрїе сїнодїчеаскѣ.“ Ної маї адаоцет ла ачестеа, къ печеї маї мѣлді дїи преоці шї дїи кѣлѣтѣрї (кѣцїі кам щїѣ а чїтї) нѣї таїе канѣл ка сѣ пóтѣ осевї днтре канонае шї днтре тѣлѣкїрїле грѣтѣдїте де знїі алдіі не де сѣпт. Дечї сѣ vedem нѣмаї кѣтева пѣнтрї але правїлеї прївїтóре ла матерїа нóстрѣ. Сѣ днчепет дела таїне. Ачѣа пра-

вилъ а рѣсъритѣлѣ вотеазл латинлор, кѣм ші ал тѣтѣрор челор каріі се вотеазл ка еі пѣмаі пріп тѣрпаре дптрейтъ, іар пѣ пріп афѣндаре дптрейтъ дп декларѣ дп тѣлквїрїле сале де мїнчївно-вотез, ші дї зїче кѣрат а фї еретїчі, порѣнчїнд аї вотеза а доа ѳрѣ, пѣ пѣмаі пе еї, чї шї пре тоді чеї каріі се вотеазл ка еї; пріп зрпаре дѣпъ правїла компѣсъ де гречї ла 1800 ар фї еретїчі шї тоді греко-рѣсърїтенї пѣзнїді дїп челе 9 епїскопї атѣрпѣтѳре де мїтрополїа Карловїдѣлѣ, кѣчї нїчі ачеїа пѣ се вотеазл пріп афѣндаре; шї дп адевр кѣ рѣсърїтенї пѣлѣ дп ачест чѣас аѣ дптрѣ нїмїк а реботеза пе тоді чеї вотезадї пріп тѣрпаре, фїе де орї че леце саѣ рїт, вѣтѣндѣшї жок де еї шї пореклїндѣ тѣрпайдї шї стронїді кѣ пѣтѣтѣф де пѣр де рѣтѣторїѣ. Нѣ пѳте чїнева опрї рѣсѣл чїтїнд, кѣ ачѣастъ шїїндѣ маре ар а веао правїлїщї рѣсърїтенї дела „ѣн ом,“ каре аѣ ѣтѣлат ла апѣс шї леаѣ спѣс чѣеа че аѣ вѣзѣт! Кѣ адїкѣ дп Константїнопол пѣ ера капеле апѣсене, ка съ вадѣ кѣм е вотеазл!! (Везї Правїла ф. 37 пѣлѣ ла 42). Дѣспре мїр домпѣще дп вїсерїка рѣсърїтеапѣ апѣте шї ла ротѣнї пѣзнїді о пѣрере преа дешѣндатѣ, ка шї кѣм ачѣла ар треѣвї а се кѣмпѣра шї адѣче токма дела Іерѣсалїм шї дела Константїнопол, кѣчї алтѣелїѣ п'ар фї вѣп. (Дар Рѣсїа пѣ вреа а шї де Константїнопол, чї епїскопї еї дп фак дп вїсерїчеле лор, токма ка шї пѣзнїді пощрїї дп монархїа азстрїакѣ). Кѣтїнекѣтѣра апѣсанѣ фѣкѣтѣ дп асїмѣ е декларатѣ дп правїлѣ де їздаїкѣ шї еї де еретїчі, пѣнтрѣкѣ крѣд кѣ форма префа черїї ар фї кѣвїнтеле лѣї Хс. „Лѣзадї тѣпкадї шчл,“ іар пѣ челе адаосе де пѣрїндї

ш. а. Ынї тѣлквїторї рѣсърїтенї пѣ рекѣпоск нїчі дарѣл преодїеї апѣсене. Дп прївїнда кѣсѣторїеї с'аѣ дорѣдѣчїнат пѣрерї фелїзрїте. Апѣсенї пѣ дѣспарт нїчі пѣнтрѣ преакѣрѣвїе; дїп контрѣ рѣсърїтенї дѣспарт; дпсѣ пе фетеї ле асѣпрѣск фѳрте таре дп пѣпѣл ачѣста; іар ла канопѣл 82 пѣнта кѣ еретїчі е афѣрїсїтѣ! — Пѣсте тѳте ачѣстеа правїла рѣсърїтеапѣ, шї маї вѣртос тѣлкѣл еї кѣпрїнде о сѣмѣ маре де алте осевїрї, каре дп капѣл глѳтелор преоѣдїї шї кѣлѣгѣрѣщї прїп чїтїреа пѣмаї а правїлеї — кѣчї алте кѣрдї де фелїл ачѣста пѣ маї аѣ — се префѣкѣрѣ дп dogme, дп зїдѣрї тарї. Аша: тѣлквїреа де сѣпт канопѣл 96 афѣрїсеѣе пе тоді карїї дпшї тѣнд пѣрѣл шї дпшї рад вѣрѣвїле; тот аколо се афѣрїсеск тѳте „фетеїле каре се сѣлїменѣск шї пѣп дрѣсѣрї пе фаца лор, ка съ се арате фѣрѣмоасе шї съ трагѣ пе вѣрѣвадї спре сатанїчѣаска лор їзѣвїре“ ле зїче тотодатѣ кѣ еле пѳртѣ фаѣѣ дїаволѣаскѣ шї кїп сатанїчѣск. Ба ла канопѣл 84 се афѣрїсеск шї чеї карїї шѣд пе софе, дїване шї канапеле мої. — Тот правїла опреѣе — пѣ афлѣм пѣнтрѣ че — ка мїренїї шї кѣ атѣт маї пѣдїп фетеїле, съ пѣ їнтрѣ дп алтарїѣ. Пе математїчі дї осѣндѣе ка шї пе тоді дѣскѣлѣтѣторїї шї вѣрѣжїторїї (сѣрачї їнїнерї шї архїтекдї!). Дп прївїнда постѣрїлор домпѣще осевїре фоарте маре пѣ пѣмаї дптре апѣсенї шї рѣсърїтенї, чї шї дптре тѣскалї; адеврѣл есте, кѣ тоді с'аѣ авѣтѣт дела датїна апостолїлор, кѣнд постѣл ера пѣмаї вѣл, скѣрт, дар аспѣрѣ фоарте, тѣрїїнїт пѣмаї ла тѣлкарѣ де одатѣ пе зї. — Пѣнтрѣ кѣлѣгѣрї сѣпт регѣле фѳрте кѣрїоасе, дїп каре дпсѣ рѣсърїтенїї дпшїї пѣ дїп нїчі

жвѣтате, джкѣт de ар фѣ дѣпъ северита-
теа тълквѣторѣмор, ар тревѣи съ кадъ тодѣ
сѣпт афѣрѣсанѣе. Аша спр. е. се порѣп-
чеще, ка орѣ кѣнд епѣскопѣла саѣ шѣ егѣ-
менѣла ар визѣта монѣше тѣпѣстѣрѣмор, а-
тѣпчѣи съ се департе тѣте фетеѣле де ако-
ло (лѣкрѣ цесте пѣтѣндѣ). Кѣлѣгѣрѣи сѣпт
опрѣдѣи пѣпъ ашѣ шѣ спѣла трѣпѣла кѣ апѣ,
адѣкѣ а се скѣлда, чѣ еѣ тревѣе съ сѣфере
тоатѣ тѣрѣдѣрѣа шѣ пѣтоарѣа трѣпѣаскѣ.
Преодѣмор алешѣа фѣ епѣскопѣи лѣ се порѣп-
чеще маѣ ѣлтеѣ а се кѣлѣгѣрѣи, фѣрѣ а се
да ла ачѣаста прѣчѣпъ дѣдестѣлатѣ; кѣчѣ
тот правѣла де алтѣ парте опреѣще не кѣ-
лѣгѣрѣи а пѣрта дерегѣторѣи. Деспре жѣ-
рѣтѣнтѣ азѣи не рѣсѣрѣитѣнѣ апѣрѣнд кѣ
тѣрѣе, кѣ леѣеа рѣсѣрѣитѣанѣтѣ пѣ сѣфере а
пѣле жѣрѣтѣнтѣ, ѣар правѣла арѣ деспре
ачѣаста ла дѣбъ локѣрѣи о дѣвѣдѣтѣрѣ дѣ-
кѣркатѣ, атедѣтоарѣе де капетѣле сѣмпле
(ѣар пѣтереа полѣтѣкѣ нѣчѣ дѣ рѣсѣрѣитѣ нѣчѣ
дѣ Рѣсѣа пѣ о дѣтреавѣ, чѣ фаче кѣтѣ цѣе).
— Не тѣренѣи, карѣи пѣ мерѣ дѣ треѣ дѣ-
тѣнечѣи ла вѣсерѣкѣ правѣла дѣ афѣрѣсѣе.
— Канонѣла 7 ал сѣнодѣлѣи ал 4леа ѣкѣте-
нѣк афѣрѣсѣе не тодѣ клѣрѣчѣи шѣ монахѣи
карѣи ар прѣтѣи дерегѣторѣи лѣтѣнѣи. (Дар
мѣтрополѣдѣи Молдаво-Ромѣнѣи ка прѣсѣ-
денѣдѣи дѣетѣлорчѣе сѣпт? ш. а. ш. а.?!)
Чѣ сѣ дѣтѣндѣм маѣ тѣлте? Чѣтѣаскѣ орѣ
карѣе правѣла дѣтреавѣ, кѣтѣ шѣ алте кѣрѣдѣи
рѣсѣрѣитѣне пѣдѣне кѣте се афѣлѣ, кѣпѣскѣ
шѣ дѣп практикѣ вѣе дѣ Тѣрчѣа, Рѣсѣа, ѣар
шѣ дѣ Молдаво Ромѣнѣа, кѣтѣ грѣзѣ шѣ
ѣрѣе домѣнѣе дѣтре глѣтелѣе де жос шѣ
дѣ монастѣрѣи аѣѣпра апѣсенѣмор, ѣар маѣ
вѣрѣтос аѣѣпра вѣедѣлор греко-ѣнѣдѣи, шѣ
ѣрѣадѣ дакѣ вѣте, кѣ D. Елѣаде кѣ Кѣрѣе-
рѣла сѣѣ, D. Сѣѣлескѣ кѣ Архѣва, D. Цѣ-

парѣ кѣ Органѣл, Dr. Сѣлѣѣеан кѣ кѣр-
тѣчѣка са чѣеа теоретѣкѣ шѣ релатѣве кѣтрѣ
рѣсѣрѣитѣнѣи фоарте сѣперѣфѣчѣалѣ вор лѣтѣ-
нѣза догѣмѣле рѣсѣрѣитѣне дѣгрѣдѣте аша
дѣпѣн пѣнтрѣ лѣкрѣрѣи маѣи шѣ мѣчѣи кѣ ба-
талѣанѣе де афѣрѣсанѣи. Ам кѣпоскѣт пѣ
кѣдѣва преодѣи, фѣреѣе нѣчѣ дѣкѣт прѣгѣ-
тѣдѣи дѣ семинаре, карѣи прѣн чѣтѣрѣеа правѣ-
леѣи шѣаѣ сѣнтѣтѣт сѣазнѣл мѣндѣи, дѣкѣт
нѣаѣ маѣ фост вѣнѣи де нѣмѣк. Ам афлат
дѣсѣ, кѣ ачѣеи пѣпорочѣдѣи кѣнд пѣсерѣ тѣпа
не правѣлѣ, кѣрѣзѣрѣ кѣ шѣ ачѣеа е карте
тот ка евангѣлѣа, ѣар пѣ аместекатѣ кѣ дѣ-
вѣдѣтѣрѣи оменѣдѣи. Нѣ Домѣле, пѣ ро-
тѣнѣи сѣпт кѣетмадѣи а вѣи лѣтѣеа кѣ аз-вѣ-
кѣле, саѣ кѣ а-в-д-ѣле лор, чѣ еѣ сѣ дѣгрѣ-
жаскѣ вѣедѣи де пѣлеа лор, ка сѣ пѣ ле
devѣе деспоѣетѣ, ѣар vnde аѣ апѣкат а се
desvѣна, сѣ пѣзаскѣ тѣкар о паче фрѣ-
дѣаскѣ. Шѣрѣеа Домѣле стѣ дѣ тѣпа дѣ-
рѣлѣи шѣ а фамѣлѣеи лѣи, дѣ тѣпа вѣнѣи па-
пѣ кѣтѣ е Мастѣа-Ферретѣи, дѣ тѣпа сѣно-
дѣлѣи Атѣнѣи, кѣнд Гречѣа ва маѣ крѣще, шѣ
дѣр дѣ тѣпа патрѣархѣлѣи дѣла Констан-
тинѣпол, кѣнд мѣнѣстрѣи порѣдѣи пѣл вор
маѣ фаче пѣнтрѣи ѣнтерѣс; дѣсѣ пѣпъ атѣпчѣи
не поѣи пѣ не вор дѣрѣеа тѣселеле, фѣи о-
дѣхнѣт. — Аѣ пѣ вѣзѣи кѣ дѣ тѣлѣкѣрѣеа ла
кан. 7 апост. апѣсенѣи дѣкѣ шѣ пѣнтрѣи а-
чѣеа сѣпт дѣкларадѣи де „схѣматѣчѣи,“ кѣчѣи
аѣ дѣдрѣнтат кѣлѣндарѣлѣ дѣпъ кѣтѣ чере
кѣрѣсѣл сѣрѣлѣи, кѣлѣндарѣлѣ не карѣе тот пѣл
фѣкѣкѣсерѣ крѣщѣиѣи, чѣи Іѣлѣе Чѣсар? — Дѣчѣи
фѣндѣкѣ поѣи не апѣрѣтѣм аша тарѣе, фѣндѣкѣ
правѣла не зѣче (сѣпт канонѣл 46леа апо-
стол. ф. 4), кѣ се кѣвѣне сѣ ѣрѣжѣм не а-
пѣсенѣи*), апоѣи нѣмѣк маѣ фѣрескѣ, дѣкѣт ка

*) Ла ф. 41 маѣ адаогѣ правѣлѣ, кѣ рѣсѣрѣитѣнѣи

то̀те па̀дїле европене съ не плътїаскъ къ асемелеа монетъ, къ зръ, деспред шї зрїе; а̀гта нѣмаї е порочїре, къ ла еї тот а̀ стрѣбътъ маї вїне кзвїтеле евангелїе: їзвеще не деапрѣпеле тѣъ ка не тїне дїсвдї, не самарїеан, не елїн, не негрїї, не черкасіенї. Довадъ съ фїе вѣтаїа дела Наварїо ла 1827, вѣтаїа дїн 1840 ла Сїрїа, їар маї вѣртос алїанда сѣлїтъ дела 1815 де треї монархї, зїл романо-католик, ал тѣл греко-тѣскал, ал треїлеа реформат-протестант дїкеїетъ шї жвратъ дї нѣтеле попорѣлор лор не сѣ. евангелїе (кѣчї не семне ачеї треї монархї нѣ преа шїа де тѣлкзїреа правїлеї! . . .). Дѣмнезевл попорѣлор, кѣнд те веї дндѣра а фаче не ѳменї съ кѣнѳскъ, кѣткъ тодї сѣлїтъ фѣптѣреле тале, шї къ вѣрїнда нѣ се пѳте тѣрна къ кѣпа, чї аре съ вїе де вѣлѣ воїе?

Дїо кѣтѣї пентрѣ рїтѣл вїсерїческ: азїждерѣа дї асекѣрез, а нѣ се теме нїтїка, къ ачеста дї трѣсѣреле сале фндментале е къ тѣл маї фѣртос, маї

аїептат дѣпъ попор, декѣт съ нї се дедѣа ла алте рїтѣрї, дар ел атѣрнѣ преа тѣл дела ваза чеї дѣм вої. Нескарї епїскопї, латїнї дї зїверсїтатеа Вїенеї не ла авла 1822 дѣпъ че а̀ черчетат тот рїтѣл пострѣ, аша са̀ декїарат: Дїо тоатѣ лѣтеа ачѣаста рїт маї вїне дїтокмїт дѣпъ попор нѣ есте, декѣт рїтѣл греческ! Еакъ фрате антї-ромѣне, де че пѣрере сѣлїтем вої деспре челе вїсерїчещї але поастре ачѣїа, карїї ам дїчепѣт а латїнїза лїмба? Де вѣлѣ сѣлїтъ дї челе вїсерїчещї нѣ вом латїнїза нїтїка; чї нѣмаї лїмба, шї доарѣ къ тїмп се вор маї регѣла кѣпѣрїле, шї се ва маї реформа шї рїтѣл; кѣчї сѣлїт преа лѣпдї зпеле слѣжвѣпентрѣ преодїї нїренї.

Аїчї нї арѣка, къ зпїї дїн Бѣнат неа̀ дївїгат, се дїтродѣчем тѣзїкъ шї органе дї вїсерїчїле поастре, шї зпїї аколо дї Бѣнат ар фї шї дїтродѣско (?) Ла ачѣаста дѣашї рѣспѣнде: къ о рѣндѣне нѣ фаче прїтѣварѣ; шї ачѣаста нѣ се ва прїмї, че їо деспре партеа тѣа нѣ сѣлїтѣсск: къ нїчї рїтѣл пострѣ нѣї аплекат а пѣтѣ фолосї органеле; нїчї фїнанда пѳстрѣ нѣ комѣндѣ ачѣаста; де че съ не фачем спесе къ зп лѣкѣ, фѣрѣ де каре прекѣт пѣлѣ акѣт, аша шї де акѣт дїколо лесне пѣтем фї. Апої вої, честї де рїтѣл грек, акѣт се дїтродѣчем органеле, кѣнд латїнїї а̀ дїчепѣт але лѣса? Дїо апїї трекудї чїтїрѣт прїн повелеле вїсерїчещї, къ латїнїї, паркѣ, прїн Італїа а̀ дїчепѣт а пѣрѣсї тѣзїка дїн вїсерїчї, дїдѣстѣлѣндѣсе нѣмаї къ тѣзїка гѣреї ѳменѣдї.

Ної ромѣнїї карїї декѣт тодї вечїнїї пострї сѣлїтем къ кѣпѣрїле вїсерїчещї маї дї дерѣпт, авем таре треѣвїндѣ де а нї

а̀ зп фелїз де пѣзїторї, „карїї шї а дїсвн трѣфашїлор ачелора десѣвѣршїт леа̀ стерїт сїрѣчѣана.“ — Де ачї дїкеїе, къ апѣсенїї нѣ маї треѣне вѣрїдѣнїї нїтїк, чї декларадї тодї де ерѣгѣчї шї прїмїдїї къ зръ. Bravo! Аша дївїдѣтѣрї ар мерїта а се чїтї ла дїтѣлнїрїле монархїлор, ла кѣзвїнїле лор шї дї конферїнѣде дїпломатїлор. Са̀ къ сокотїдї; кѣткъ дїпломатїї нѣ кѣноск правїла пѳстрѣ? Апої съ нѣ не стрїде де панславїдї, де трѣдѣторї аї патрїеї, аї па̀дїеї, аї Европѣї аї Дѣзѣрѣї? Дарѣ ачѣесте дївїдѣтѣрї стрѣват къ дїчѣтѣл прїн тот сѣлїлетѣл пострѣ ка шї чел маї кѣтпїлїт венїн, не префак тот сѣлїтеле шї не да̀ жѣртѣф ѣанатїстѣлѣї. Правїлїдїї не треѣне вѣнїї, дїцелендїї, неѣа. патїчї, са̀ къ неам пердѣт. —

ле рѣгла. Деспре че сънт докредитат, къ децентарѣа къ тѣмъ ши деспре ачеаста се ва догрѣжѣ.

(Ва зрѣта.)

Д и а л о г.

Есте зп преждѣдѣ ла ротѣнѣ, дѣтре попорѣла де рѣнд, къ дѣ ноаптеа анѣлѣи поѣ тоате довитоачеле ар фѣ ворвѣнд дѣтре дѣнселѣ; ши къ сънт оаменѣ каре аѣ дарѣла де а дѣцелѣе лимваѣил. Андемнат де ачест преждѣдѣ дѣ ноаптеа трекѣтѣ рѣмѣнд децент, ам аскѣлатат къ атепѣе дѣialogѣл цѣвѣт дѣтре кѣнелѣ ши пѣсѣка дѣн камера теа, ши м'ам конвѣнс къ довитоачеле съ дѣцелѣг адесеа дѣтре дѣнселѣ маѣ вѣне, декѣт кѣм не дѣцелѣем поѣ оменѣ зпѣ къ алѣи. Конверсаѣа лор аѣ фост деспре маѣ тѣлте матерѣи ши саѣ прѣлѣндѣт дела мѣезѣл попѣи пѣлѣ ла кѣнтарѣа вѣкѣшѣлѣ. Еѣ ам прѣскрѣо дѣн кѣвѣнт дѣн кѣвѣнт дѣн пѣлларѣл мѣѣ. Фавѣла зрѣтѣоаре есте пѣмаѣ о мѣкъ парте а дѣialogѣлѣ лор. Дакѣ зпѣ пѣ вор воѣ съ креадѣ вѣкѣрошѣ, къ довитоачеле ворвѣск дѣтре дѣнселѣ, ачеаста п'ар фѣ пѣчѣ кѣм о мѣнзѣе; кѣнд цѣм къ сънт тѣлѣи алѣи, каре пѣ вор съ креадѣ пѣчѣ къ есте зчѣгѣл крѣчеа не пѣтѣнт:

Ф А Б Ъ Л Ъ.

К ѣ ѣ н е л е ш и п ѣ с ѣ к а.

Диалог.

К ѣ ѣ н е л е.

Съ тѣ крѣзѣ пѣсѣко драгѣ к'ал пострѣ ordin кѣнѣск, Е кѣ тѣлт маѣ венѣравѣла, маѣ новѣл, маѣ воѣтерѣск

Декѣт ordinѣла пѣсѣск.

Кѣ ши отѣл, чел маѣ марѣ довиток дѣнре пѣтѣнт,

Амѣие ши кредѣнѣкъ ка дѣн кѣнѣе п'аѣ гѣсѣг

Кѣар дѣн отѣл чел маѣ сѣжнт.

Гарѣ воѣ пѣсѣко драгѣ, аведѣ сѣфлетѣл вѣлнѣск;

Рѣзтатеа вѣ инѣспѣрѣ, ши дѣ ачѣеа вѣ зрѣск

Вѣ алѣнгѣ, вѣ гонѣск.

Де ачѣеа воѣ ла оаменѣ пѣ аведѣ пѣчѣ зп фавор.

— Кѣнд не поѣ еѣ не протекѣт къ драгѣсте, къ амор;

Не воѣ вѣ бат, вѣ отор!

П ѣ с ѣ к а.

Че'мѣ ворвѣшѣ де оменѣ фратѣ? еѣ сънт прѣшѣ,

еѣ сънт стрѣкаѣи!

Тѣ вѣсѣзѣ дѣн еѣ дрептате, кѣнд зчѣг фрѣцѣи не фрѣцѣи?

Кѣ тот дрептѣл отѣл есте чел маѣ марѣ довиток,

Ши кѣар пѣлѣ е скѣтѣеа че аѣ дѣн черѣскѣл фок.

Аѣ перѣдѣт черѣаска разѣ, мѣнѣгеа лор саѣ рѣлѣчѣг.

Дѣнкѣт отѣл асѣзѣи есте аниѣмал нелорѣчѣг.

Аѣ ажѣнс а фѣ повоарѣ мѣе, цѣе, тѣзѣрор.

Аѣ ажѣнс кѣар лѣшѣи дѣнѣшѣи а'шѣ фѣ дѣповорѣтор.

Амѣие саѣ кредѣнѣкъ ла пѣчѣ зп от пѣ и'тѣлнѣшѣи,

Дѣнре тѣгрѣи, дѣнре фѣарѣ тѣлт маѣ лесне ле гѣсѣи.

Интерѣсѣла азѣ дѣн лѣме дѣнре дѣнѣшѣи с'аѣ лѣцѣг,

Дѣла мѣкъ пѣлѣ ла марѣ деарѣндѣл еаѣ атепѣг.

Интерѣсѣла леагѣ фрѣцѣи, не копѣи кѣ аѣ лор пѣрѣндѣи,

Интерѣсѣла вѣнде фрѣцѣи, скопѣнд не оаменѣ дѣн мѣрѣцѣи.

Интерѣсѣла дѣнѣоѣе не фѣтеѣ кѣ вѣрѣват.

Интерѣсѣла рѣтѣе, фарѣтѣ аморѣл чел маѣ лѣгат

Интерѣсѣла цѣне статѣрѣи, ши тот ел ле рѣнѣеазѣ —

Маѣцѣстраѣи ши понѣтѣфѣи интерес пѣмаѣ вѣсѣзѣ.

Домнѣиторѣи прѣдѣк правѣлѣ пѣнтрѣ ал лор интерес.

Ши сѣлѣзѣшѣи поартѣ жѣгѣрѣи — атепѣцѣи дѣ ачѣст ерѣс.

— Саѣ корѣнт оаменѣи фратѣ, ши де вреѣ сѣлѣи сѣлѣн кѣрат,

Н'ашѣ скѣмѣа а теа патѣрѣ кѣ а зѣлѣи от дѣнпѣрат.

Че с' агѣнѣе деспрѣ тѣне къ еѣцѣи новѣл ши воѣр,

Кѣнд ворвѣаѣ тѣ деспрѣ оаменѣи аѣ фост зѣгат не хохер?*)

Н'аѣ пѣтрѣнс кѣ ата мѣнѣте, п'аѣ пѣтѣт сѣ те конвѣнѣцѣи,

Кѣ протекѣцѣа дѣнѣи вѣне, къ те гѣдѣрѣи, къ дѣи лѣнѣцѣи.

Лѣнгѣнѣрѣеа та те цѣне, кѣчѣи фѣрѣ от аѣ перѣи.

Еѣ пѣ ам дѣнѣсѣ патѣрѣ ка тѣне а сѣфѣрѣи.

*) Хохер сѣ пѣтеѣе ла поѣ зчѣгѣторѣл де кѣнѣи.

Нѣтъ тѣрѣѣ, нѣвоѣ лѣнце шѣ дѣ веак н'оѣ лѣнѣшѣ;
Маѣ кѣ драг прѣн остѣнеалѣ аѣ прѣн тѣнкѣ м'оѣ хрѣнѣ

Орѣ че рѣѣ воѣ префера

Шѣ не ом н'оѣ гѣдсра!

1. Ianvarie 1847.

(Din скріеріме лѣ N. Istrate.)

М о с а и к.

(Врѣстѣ дѣпалѣ.) Чѣа маѣ палѣ
врѣстѣ ажѣнсѣ de каре-ва ом пѣпѣ акѣм
дѣ ларгѣл кѣпрѣнс ал монархіеѣ австріаче
се сѣѣ ла 185 de ані. Ачела каре а ажѣнс
ачѣастѣ фрѣвоасѣ врѣстѣ с'а пѣмѣт Пе-
трѣд Царѣ, ромѣн, пѣскѣт дѣ а. 1539
de пѣрѣндѣ сѣрачѣ дѣ сатѣл Кевереш, па-
трѣ мѣме дела Тѣмѣшѣора дѣ Унгаріа (Бѣ-
пат). А рѣпосат дѣ 5. Ian. 1724. Прѣн
тартарѣ дѣн патріа са алѣнгат а фѣціг ла
тѣндѣ шѣ а вѣедѣт дѣ фелѣрѣте дѣнѣтѣрѣ
але Унѣрѣіеѣ австрале парте дѣн семѣнѣ-
тѣра грѣлѣлѣ, парте дѣн ѣмѣларѣа кѣ пѣ-
дѣрѣ шѣ дѣ аніѣ чѣѣ маѣ тѣрѣзіѣ прѣн кре-
скѣнда врѣстѣ — фѣкѣндѣсе пѣхарнѣк de
лѣкрѣ — дѣн вѣнефачерѣме алтора. Дѣ аніѣ
сеѣ чѣѣ de не зрѣтѣ а ажѣнс дѣн таре тѣ-
кѣлошіе, дар пѣтѣ ѣкѣ ѣмѣла пѣдѣне зѣле
пайнтеа торѣдіѣ чершѣнд мѣлѣ. Чѣсарѣ-ре
пѣл локодіѣтор фелдмаршалѣл Франчѣск
Павѣл копте de Валѣс а дат сѣ се зѣгрѣ-
феаскѣ бѣтрѣнѣл кѣ о оарѣ пайнтеа торѣдіѣ
прѣн зѣн тѣѣстрѣ кѣлѣтор. Дѣн тѣмпѣл
торѣдіѣ сале ера — de шѣ чѣва плекат —
тотѣш кѣ зѣн кап маѣ таре ка фѣѣл сѣѣ,
каре ажѣнсе о врѣстѣ de о сѣтѣ de ані.
Окѣ лѣѣ ераѣ кам рошѣѣ, ѣнсѣ тот ведеаѣ,

воачѣа саѣ ворѣа таре, капѣл шѣ варѣа de
тот алѣе кѣ чѣва лѣчѣадѣ verzie, шѣ ѣкѣ
маѣ авѣа дѣ аніѣ чѣѣ маѣ de не зрѣтѣ маѣ
тѣлѣдѣ дѣндѣ фѣрте алѣѣ. Ка ромѣн дѣн-
пат рѣлѣціѣ греко-рѣсѣрѣтене депрѣндѣа о-
вѣчѣзрѣме еѣ кѣ чѣа маѣ таре акѣратѣдѣ
шѣ с'а сѣпѣс пѣпѣ ла сѣжршѣтѣл сѣѣ ла
тоате прѣскрѣселе аѣзѣнѣрѣ (постѣрѣ). Дѣ
врѣста маѣ палѣ трѣѣа маѣ тѣлѣл пѣмаѣ кѣ
лапте шѣ кѣ полѣнтѣ ромѣнеаскѣ (mata-
лѣгѣ саѣ колешѣ), кѣтре каре чѣва апѣ шѣ
вѣнарѣ саѣ ракѣѣ de прѣне формаѣ вѣтѣра
лѣѣ. De шѣ іѣвѣѣ пасѣонат вѣнарѣл ка шѣ
табакѣл de фѣмат, се зѣче тотѣш а не фѣ
фост пѣчѣ кѣнд веат, шѣ дѣн врѣста бѣрѣвѣ-
дѣіеѣ пѣчѣ а се фѣ таре тѣнѣат кѣндѣа. Ел
а авѣт парте de парѣл порок de а легѣпа
не чѣенѣкѣ прѣзѣчѣіѣ стрѣнеподѣлор сеѣ шѣ
дѣн враѣеле зѣвѣ непот ал сѣѣ лѣн шѣ дѣлѣе
а тѣрѣ. Ка Тома Парѣе (бѣтрѣн 169 de
анѣ) а вѣедѣт Петрѣд Царѣ дѣн треѣ веа-
кѣрѣ. Прѣ монархіѣ шѣ домпѣторѣіѣ Карол
V., Ferdinand III., Leopold I., Iosif I. шѣ
Карол VI., іа вѣзѣт не тронѣл Австріеѣ.
Але лор акѣм маѣ тѣлѣл, акѣм маѣ пѣдѣн
лѣчѣнде епоче de гѣверн шѣ de тѣмп ле а
вѣзѣт дѣжѣл сѣнѣнд шѣ тѣрѣтѣрѣнд не
лѣлѣгѣ сѣне, шѣ пѣскѣт сѣвѣт зѣн Карол а
тѣрѣт сѣвѣт чѣлалалт, маѣ бѣтрѣн ка Авраам,
Ісаак, Іаков, Нахор шѣ Моїсѣ.

(Невѣновѣдѣа.) Авторѣл зѣнѣ історѣіѣ
de атор зѣче ла дескрѣереа ероїнеѣ сале:
„Невѣновѣдѣа локѣіа дѣн богадѣіѣ зѣлѣфѣ аѣ
негрѣлѣѣ пѣр ал еѣ.“ E d'a teme, кѣ ар фѣ
апрѣне перѣколѣл чѣл таре de а се дескѣлѣчѣ
шѣ деспѣнтѣна. N. Велиа Тѣкѣ.